

GLASNIK
OPĆINE
MEDULIN

MEDinfo

MEDULIN • POMER • PREMANTURA • BANJOLE • VINKURAN • PJEŠČANA UVALA • VINTIJAN • VALBONAŠA

***Puno zdravlja i sreće
u novoj 2024. godini!***

Foto: Hugo Vojak

№ 6 • studeni 2023 • ISSN 2706-5014 • LIST JE BESPLATAN

SADRŽAJ

Uvodne riječi	Uvodne riječi općinskog načelnika / Božićna čestitka vlč. Hrvoja Okadara	3
Strategija	Općini Medulin dodijeljena bespovratna sredstva za izgradnju Centra za starije osobe u Medulinu	4
	Načelnik Ivan Kirac na sastanku za Kaštijun: „Mještani Općine Medulin više ne mogu čekati”	6
Izdvojeno	U Pomeru otvorene Plodine!	7
	Ulažemo u vozni park Med eko servisa d.o.o.	7
Iz uprave	Ubrzan je proces izdavanja građevinskih dozvola!	8
Radovi	Donosimo pregled značajnijih radova po naseljima Općine Medulin	8
Kultura	Raznoliki kulturni sadržaji u organizaciji udruga na području Općine Medulin	10
Manifestacije	7. obiteljski dan Općine Medulin daleko najuspješniji dosad!	12
	U Medulinu je održan vikend ribolova: Big Game for fishing i Kalamarijada 2023.	16
	Veslački klub Medulin proslavio 25 godina	19
	Održan prvi plivački maraton „Damir Demarin”	19
Turizam	Monografija „Vještina ribarenja – umijeće življenja”	20
Vrtićanci	Djeca i važnost rane dvojezičnosti i/ili višejezičnosti	22
Škola i obrazovanje	Program rada škole – ravnatelj Jakov Batinović, mag. mus.	24
Mladi	Krenuli smo! Započela je provedba projekta „Mladi u fokusu”	25
EU projekti	Albanežu odobreno 2,6 mil. eura za izgradnju kanalizacije u Banjolama i Vintijanu	26
	Općina Medulin uz pomoć Ministarstva turizma i sporta ulaže u unapređenje sportske infrastrukture	27
Očuvanje prirodne baštine		
	Skroviti kutak prirodne baštine – Javna ustanova Kamenjak	28
Sport	Martin Dolenc, dvadesettrogodišnjak iz Pomera, izborio je plasman na Olimpijske igre 2024. u Parizu!	30
Intervju	Martin Dolenc: od Pomera do Pariza Životni i sportski put budućeg olimpijca	32
Advent	ADVENTura 2023.	34
Recept	Kalamari na brudet	35

IMPRESSUM

ODGOVORNI UREDNIK:
Ivan Kirac

IZDAVAČ:
Općina Medulin

DIZAJN I TISAK:
MPS – Pula

GLAVNI UREDNIK:
Gianni Bužleta

LEKTURA:
Jelena Celcer

NAKLADA:
600 kom

Drage mještanke i mještani,

pred vama je novi broj glasnika Medinfo u kojem donosimo pregled važnijih radova, projekata i mnogih kulturnih i sportskih događanja u općini Medulin. Ovaj posljednji dio godine obilježen je uspješnim svladavanjem jedne od posljednjih stepenica prema realizaciji projekta izgradnje Centra za starije osobe općine Medulin. Općini Medulin uručen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od šest milijuna eura, što ga čini jednim od važnijih projekata u povijesti naše općine. Većina naših poslovnih uspjeha pokazatelj je uspješnosti tima, stoga sam i u ovom slučaju ponosan na stručne službe Općine Medulin koje su u rekordnom roku odradile sav potreban posao da bismo došli korak bliže realizaciji ovako velikog projekta, a zahvalan sam i svim vijećnicima i vijećnicama te svima

ostalima koji sudjeluju u radu Općine. Projekt izgradnje Doma na Mukalbi naši su stariji mještani čekali niz godina, stoga sam kao načelnik iznimno zadovoljan što se projekt odvija u planiranim rokovima i što postoji potpora javnosti koja nam daje dodatani „vjetar u leđa” u radu i stvaranju bolje budućnosti mjesta. Kraj godine obilježen je dovršavanjem mnogih radova po svim naseljima općine Medulin te u nastavku glasnika donosimo pregled onih najvažnijih. Tijekom proteklih toplijih mjeseci održano je pregršt sportskih i kulturnih manifestacija koje su zabavljale one najmlađe, ali i one nešto starije. Vjerujem da ćemo svi pamtiti ovogodišnji Obiteljski dan i rekordan prikupljen iznos od 8.069,30 eura koji je doniran Dnevnom centru za rehabilitaciju Veruda. Još jednom zahvaljujem

svima koji su sudjelovali te svima koji su donirali i sponzorirali manifestaciju. Već tradicionalan, sedmi Obiteljski dan pokazao je svu ljudskost, toplinu i osjećaj zajedništva. Dokazali smo da zajedničkim snagama možemo ostvariti bilo koji plemeniti cilj, stoga svima od srca još jednom veliko hvala! U ovom, posljednjem, mjesecu u godini pozivam vas da upravo s tim osjećajem zajedništva dočekate blagdansko veselje. Svima vama, drage mještanke i mještani, želim sretan Božić i uspješnu novu godinu! Vjerujem da se svakako vidimo na nekim od brojnih programa koje smo pripremili za vas na ovogodišnjoj AdvenTuri u Medulinu. Uživajte u blagdanima i do skorijeg susreta!

Ivan Kirac

Božićna čestitka velečasnog Hrvoja Okadara

*Svim na zemlji mir, veselje,
budi polag Božje volje!
To sad nebo navješćuje
i glas s neba potvrđuje.*

Poštovani i dragi vjernici
i svi ljudi dobre volje,

riječi ove poznate božićne pjesme govore nam o glasu s neba koji potvrđuje mir i veselje svim na zemlji. U ovim iznimno nesigurnim vremenima, kada osjećamo da su ljudske snage nedovoljne da stvore trajan mir u srcima ljudi, potreban nam je glas s neba. Taj nebeski glas pripada Isusu Kristu, novorođenom kralju koji iz betlehemske štalice svojom ljubavlju donosi u naše domove, na naša radna mjesta, u naše obitelji i među prijatelje mir i veselje.

To nam je zaista potrebno! Posebno pritom mislim na siromašne, bolesne i stare za koje se nema tko brinuti, mislim na brakove u krizi, na ljude koji se bore s raznim ovisnostima. Neka do svakog čovjeka dopre ovaj glas djeteta Isusa, malog Boga – Božića!

Od srca svima želim blagoslovljen Božić i mirnu i veselu 2024. godinu!

Vlč. Hrvoje Okadar,
župnik Medulina i Ližnjana

▲ Idejno rješenje projekta Centra za starije osobe u Medulinu

Općini Medulin dodijeljena bespovratna sredstva za izgradnju Centra za starije osobe u Medulinu

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković i ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marin Piletić uručili su u ponedjeljak, 2. listopada 2023., u prostorima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu načelniku Općine Medulin Ivanu Kircu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Izgradnja i opremanje Centra za starije osobe Općine Medulin”. Riječ je o projektu kojim će Općina

Medulin izgraditi Centar za starije osobe na Mukalbi u Medulinu, a za koji su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 6.138.429,89 €. Investicija iznosi 8.133.261,56 €, a uključuje troškove izgradnje, opremanja, nabave potrebnih vozila, stručnih nadzora te promidžbu i vidljivost. Načelnik Ivan Kirac nije krio zadovoljstvo dodijeljenim sredstvima te konačnim početkom dugoočekivanog projekta: „Iznimno smo sretni i ponosni što

smo uspjeli dobiti bespovratna sredstva za izgradnju i opremanje Centra za starije osobe. To je zaista nešto što su naši najstariji mještani dugo godina čekali i projekt koji nam je bio najpotrebniji, a uspjeli smo ga realizirati već na polovici prvog mandata. Ponosan sam i što ćemo to sada uspjati ostvariti uz bespovratna sredstva, bez prevelikog opterećenja na proračun Općine. Pokazali smo da smo spremni uhvatiti se u koštac i s najvećim infrastrukturnim projektima te rješavati stvarne probleme naših mještana”, istaknuo je načelnik Ivan Kirac. Zahvalio je predsjedniku Vlade Republike Hrvatske Andreju Plenkoviću i ministru rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marinu Piletiću na dodjeli bespovratnih sredstava te županu Istarske županije Borisu Miletiću kao partneru na projektu.

„Iznimno mi je drago da su predsjednik Vlade, gospodin Plenković, i ministar rada, gospodin Piletić, prepoznali potrebe građana te u kolovozu izdašno povećali opseg sufinanciranja za čak 100 % s dodatnih 54 milijuna eura te time otvorili vrata i najmanjim općinama da se pobrinu za svoje starije. Istaknuo bih i da bez potpore Županije i gospodina Miletića ne bismo uspjeli u tako kratkom roku koordinirati ovakav pothvat.”

Također, načelnik Ivan Kirac pohvalio je sve stručne službe Općine Medulin koje su radile na pripremi dokumentacije i prijavi projekta te im zahvalio na rekordno brzom pripremi cjelokupnog projekta. Mještanima starije dobi poručio je:

Zahvaljujem i svim mještanima starije dobi na povjerenju i strpljenju koje su mi povjerili te se nadam da smo sada otklonili barem jedan od mnogih problema koji tište naše mještane starije dobi.

Centar za starije osobe Općine Medulin imat će smještaj za 91 korisnika te za 201 korisnika izvaninstitucionalnih usluga. Tako će mještani Općine Medulin, uz sam smještaj u Domu, moći dobiti i pomoć u kući, dostavu kuhanih obroka, usluge savjetovanja, medicinskog osoblja i slično. Ovaj iskorak u brizi za starije i nemoćne uvelike će podići kvalitetu života svih naših najstarijih mještana i upravo smo na to iznimno ponosni.

Projekt započinje danom potpisivanja ugovora, a sve aktivnosti moraju završiti najkasnije do 30. lipnja 2026. Općina Medulin započet će s pripremom javne nabave te se početak radova planira u 2024. godini.

Centar za starije osobe Općine Medulin imat će smještaj za 91 korisnika te za 201 korisnika izvaninstitucionalnih usluga. Tako će mještani Općine Medulin, uz sam smještaj u Domu, moći dobiti i pomoć u kući, dostavu kuhanih obroka, usluge savjetovanja, medicinskog osoblja i slično.

Načelnik Ivan Kirac na sastanku za Kaštijun: „Mještani Općine Medulin više ne mogu čekati”

Dana 11. listopada 2023. u Komunalnoj palači na inicijativu gradonačelnika Pule Filipa Zoričića održan je sastanak svih gradonačelnika i predstavnika davatelja usluga sakupljanja otpada na temu rješavanja otvorenih pitanja gospodarenja otpadom na ŽCGO-u Kaštijun. Na sastanku su prisustvovali i načelnik Općine Medulin Ivan Kirac te direktor komunalne tvrtke Med eko servis d.o.o. Klaudio Križanac, članovi Nadzornog odbora, direktor Kaštijuna te članovi radne grupe za civilni nadzor.

Na sastanku se prisutnima obratio većinski vlasnik Kaštijuna d.o.o. i gradonačelnik Pule Filip Zoričić s prijedlogom triju glavnih aktivnosti koje će se početi provoditi kako bi se suzbio smrad uzrokovan prevelikim količinama otpada koje pristižu na Kaštijun. Konkretni prijedlozi su:

1. uvođenje zakonske obveze prikupljanja biootpada od 1. siječnja 2024. koja će vrijediti za sve, bez iznimke, čime će se smanjiti količina biorazgradive komponente u miješanom komunalnom otpadu, a time i količina (naročito tijekom ljeta) i udio vlage (koji je velik u biorazgradivim komponentama) koji dolaze u ŽCGO Kaštijun

2. osiguravanje da ljetne viškove otpada prihvate komunalci koji su vlasnici pretovarnih stanica. Konkretno, prijedlog je da se „višak” direktno odvozi negdje drugdje, a ne na Kaštijun, i to o trošku komunalaca

3. promjena modela definiranja „viškova” otpada.

Prisutnima se vrlo emotivno obratio načelnik Općine Medulin Ivan Kirac koji je najprije istaknuo da mještani Općine Medulin ne mogu i ne smiju više čekati na rješenja. Podupro je pri-

jedlog gradonačelnika Filipa Zoričića da se osigura da komunalci prihvaćaju ljetne viškove, odnosno da ljetni „višak” otpada više ne smije pristizati na Kaštijun. Nadalje, načelnik je istaknuo: „Zdravlje, kvaliteta života i razvoj naše općine više ne smiju biti na čekanju. Robovi smo Kaštijuna već previše godina, trpimo najveće posljedice lošeg odabira lokacije, ugroženo nam je zdravlje, smanjena kvaliteta života i otežan nastavak razvoja turizma. I naša djeca imaju pravo na čist zrak, zdrav život i igru na otvorenom. Gradimo parkove, dječje vrtiće, nadograđujemo školu, a naša djeca ne mogu boraviti na zraku jer nam svakodnevno smrdi! Sljedeću sezonu ne možemo ovako dočekati, viškovi više ne mogu dolaziti na Kaštijun.” Izlaganje je zaključio tezom da su svi u prostoriji djelomično odgovorni za odnos prema otpadu koji pristiže na Kaštijun te je pozvao kolege na zajednički dogovor oko rješavanja problema s Kaštijunom.

Nakon rasprave ostalih sudionika sastanak je zaključen prijedlozima gradonačelnika Zoričića te dogovorom da će osnivači Kaštijuna u roku od 14 dana svim gradonačelnicima i načelnicima Istarske županije dostaviti prijedlog restrukturiranja.

Po završetku sastanka organiziran je obilazak ŽCGO-a Kaštijun na kojem su uz direktora Dražena Stilinovića, zaposlenika Kaštijuna d.o.o., bili prisutni predstavnici radne skupine za civilni nadzor, predstavnici Grada Pule te predstavnici Općine Medulin. Nažalost, obilasku nisu prisustvovali ostali sudionici sastanka iako je poziv bio otvoren svima, ali nadamo se da će ubuduće i oni obići ŽCGO Kaštijun i konkretnije se upoznati sa situacijom na terenu. Općina Medulin pozdravlja otvorenost za stručne obilaske te ovaj posjet svakako neće biti jedini u procesu rješavanja problema s Kaštijunom. Također, Općina Medulin ovim putem pozdravlja inicijative mještana, a upravo su neki od njihovih prijedloga s posljednjeg prosvjeda na Portarati uvršteni u danas predstavljena rješenja.

U POMERU OTVORENE PLODINE!

Pomer je dobio supermarket Plodine! Novi supermarket Plodine na adresi Pomer 350 C prostire se na 1800 m² te je opremljen vrhunskom opremom u skladu s vodećim trgovačkim trendovima. Intuitivno posložen asortiman prehrane i neprehrane te moderan interijer kupcima nude ugodno iskustvo brze i cjelovite kupovine na jednome mjestu.

„Mještani Pomeru napokon su dobili dugoočekivanu i prijeko potrebnu trgovinu, supermarket Plodine. Ovo nas doista veseli. Svjesni smo nedostatka ponude u Pomeru, a ovim

otvorenjem mještani su dobili veliki supermarket u kojem će pronaći sve što im je svakodnevno potrebno. Dodatna je ovo ponuda i za posjetitelje i goste privatnog smještaja u Pomeru, ACI Marini i Glampingu 99. Nadamo se da će ispuniti sva očekivanja, a upravi Plodina zahvaljujemo na donaciji u iznosu od 9.150,00 eura za kupnju dresova igračima kategorije U9, U11 i U13 nogometnih klubova Banjole i Medulin. Najmlađi igrači tako će dobiti nove dresove, trenirke, šuške i torbe!” izjavio je načelnik Ivan Kirac.

Ovo je i 20. supermarket Plodine na području Istarske županije, čime će ovaj maloprodajni lanac sa sjedištem i Upravom u Rijeci dodatno osnažiti poziciju u regiji. Važno je napomenuti da je zahvaljujući ovom otvorenju zaposleno čak 40-ak novih djelatnika. Plodine svako otvorenje prate i prigodnim donacijama, a posebno rado podržavaju mlade sportaše pa su ovog puta donaciju od ukupno 9.150,00 eura dobili NK Medulin i NK Banjole.

Točna radna vremena ostalih supermarketa te radnih i neradnih nedjelja dostupna su na poveznici plodine.hr

Ulažemo u vozni park Med eko servisa d.o.o.

Komunalno poduzeće Med eko servis d.o.o. nabavilo je novo vozilo marke Iveco Daily za potrebe hortikulturnog uređenja, a vozilo će olakšati i ubrzati uređenje svih zelenih površina, parkova i zelenih otoka. Riječ je o teretnom vozilu s duplom kabinom sa sedam mjesta te kiperom samoistovarivačem. Nabavom ovog vozila smanjit će se i troškovi prijevoza materijala za hortikulturno uređenje jer će djelatnici Med eko servisa moći sami prevoziti i dovoziti materijal ovim vozilom.

IZ UPRAVE

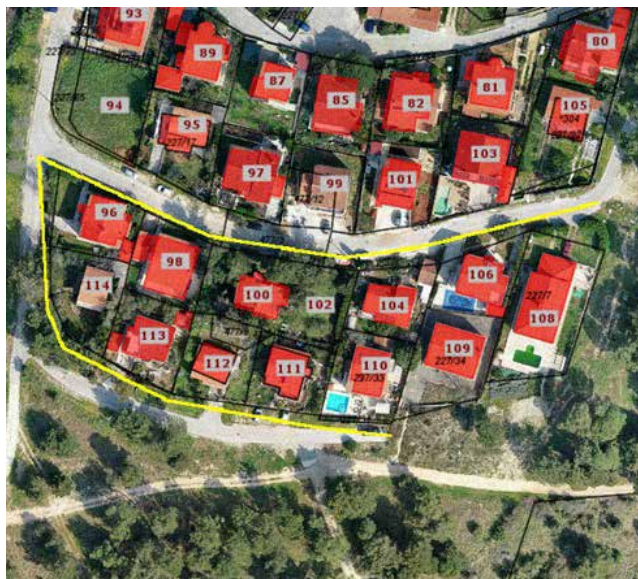
Ubrzan je proces izdavanja građevinskih dozvola!

Početak svibnja ove godine Općina Medulin preko javnog natječaja birala je pročelnicu Odjela za prostorno planiranje i zaštitu okoliša te je zaposlila gospođu Sanju Folo. Pri stupanju na radno mjesto zatečen je velik broj neriješenih predmeta u upravnom i nepravnom postupku (izdavanje građevinskih dozvola, izmjene građevinskih dozvola, uporabne dozvole i dr.).

Međutim, zahvaljujući kvalitetnoj strukturi ljudi, dobroj organizaciji, međusobnom pomaganju i motivaciji, u relativnom kratkom roku broj zaostatka sveden je na minimum.

Također, duže se vrijeme nisu rješavali predmeti legalizacije objekata zbog nedostatka službenika, što je riješeno zapošljavanjem dviju novih osoba na neodređeno vrijeme u Odjelu za prostorno planiranje i zaštitu okoliša.

Donosimo pregled značajnih radova po naseljima

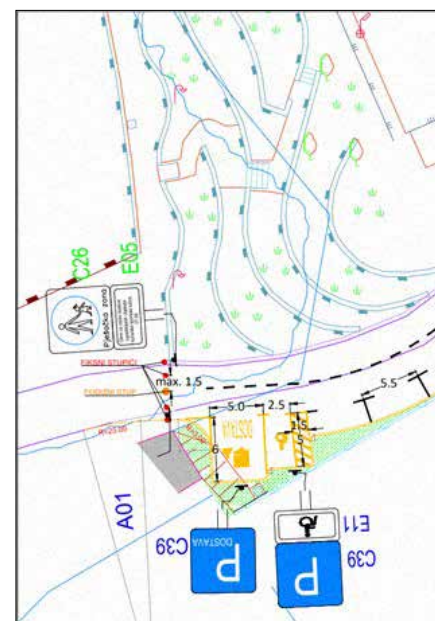

U NASELJU POMER U TIJEKU JE IZGRADNJA JAVNE RASVJETE NA POTEZU K. Č. BR. 109 – 114 I 96 – 108, POMER.

- Izvode se radovi na postavljanju 15 stupova javne rasvjete s LED rasvjetnim armaturama snage 27 W.
- Vrijednost radova iznosi 31.480,00 eura s PDV-om.

U NASELJU PJEŠČANA UVALA U TIJEKU JE IZGRADNJA PARKIRALIŠTA PREMA RIVI. PROMETNO RJEŠENJE, ODNOSNO PROJEKT PARKIRALIŠTA, IZRAĐENO JE U SURADNJI S MJESNIM ODBOROM, A SVE U CILJU RJEŠAVANJA PROBLEMA PARKIRANJA U NASELJU.

- Parkiralište obuhvaća deset parkirnih mjesta, jedno parkirno mjesto za osobe s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, jedno

U NASELJU MEDULIN U TIJEKU JE IZGRADNJA KANALIZACIJSKE MREŽE U DIJELU NASELJA ŠARAJE PREMA LIŽNJANSKOJ CESTI.

- Kolektori F1 I F1/1
- Ugovoreni iznos radova: 87.798,00 eura bez PDV-a (109.747,50 eura s PDV-om)
- Dužina fekalne kanalizacije: 382 m
- Planirana je izvedba 11 kućnih priključaka
- Rok izgradnje: kraj prosinca 2023.

◀ Promocija knjige kako smo zaronili

Raznoliki kulturni sadržaji u organizaciji udruga na području Općine Medulin

U ljetnim mjesecima za nama kulturni događaji na području Općine Medulin bili su više no raznoliki i svi mještani te domaći i strani posjetitelji zaista su mogli pronaći zanimljiv i svom osobnom ukusu prilagođen sadržaj. Udruge u kulturi koje djeluju na području općine organizirale su glazbene, izložbene, književne i kazališne programe izvrsne kvalitete na koje je ulaz za posjetitelje bio slobodan zahvaljujući financijskoj podršci Općine Medulin i Turističke zajednice općine Medulin.

Ronilački klub Centar Medulin organizirao je 28. srpnja 2023. promociju knjige „Kako smo zaronili – 45 godina organiziranog ronjenja u Medulinu” Lucia Lorencina. Klub je knjigu izdao u suradnji s Općinom Medulin koja je izdavanje knjige financirala u cijelosti. Ovu iznimno vrijednu publikaciju na lokalitetu značajnom za medulinske ronioce, uz Malina na vitar na medulinskoj rivi, uz autora su predstavili autor predgovora Aldo Verbanac, recenzentica Ida Koncani Uhač te Goran Vidušin, a

prigodnim se pozdravnim govorom uz čestitke autoru i svima koji su sudjelovali u realizaciji knjige obratio načelnik Općine Medulin Ivan Kirac. Uz prikaz Medulina u šezdesetim i sedamdesetim godinama prošlog stoljeća, knjiga opisuje nastanak ronilačkog kluba i prati organizacijske promjene od 1977. do 2022. godine. Opisuje nastanak i rad Pomorskog društva „Mladost – Medulin” te klubova RK Centar, EKO MORE, RSK Mladost i KSR Medulin. Bilježeći i interakciju kluba sa zajednicom, naseljem i mještanima, knjiga dokumentira doprinos ronioaca u izgradnji medulinske rive, zgrade općinske uprave, sudjelovanju u Domovinskom ratu, pronalasku podmorskih arheoloških nalaza i razvoju pomorskih sportova te u aktivnostima čišćenja podmorja medulinskog arhipelaga. Tekstove prati više od 200 fotografija, 30 crteža, 30 izrezaka iz novina te se kroz opis više od 200 događaja i aktivnosti prikazuje više od 1500 osoba koje su tijekom vremena sudjelovale u organiziranim ronilačkim

aktivnostima. Tiskana je u 400 primjeka te nije namijenjena prodaji, već je podijeljena svim članovima kluba i mještanima koji su na bilo koji način doprinijeli njezinu izdanju.

„Fenoliga udruga u kulturi” i ove je godine u Premanturi organizirala koncertno-filmski program u okviru svojeg tradicionalnog projekta „Premantura – SeptembArt”. Tako je 5. rujna 2023. premanturska placa ugostila glazbenike iz skupine „Techno Vikings” koji muziciraju u sastavu Luka Vrbanec (alt sax), Vedran Mijić (tenor sax), Jurica Prodan (bariton sax) i Camilla Collet (bubnjevi). U nastavku programa, 8. rujna 2023. na premanturskoj je placi pred zaista mnogobrojnom okupljenom publikom održana pretpremijerna projekcija filma „Gozba” Roberta Paulette. Prvi premanturski, nezavisni, biografski i lokalni film u trajanju od 50 minuta najvećim je dijelom sniman na premanturskoj Puntici tijekom ljeta 2022. i 2023. godine. Film na osebujan

i eklektičan način donosi autorovu priču o krajoliku referirajući se i na djetinjstvo i na aktualni društveni trenutak. Premanturska Punta u tom je smislu glavni lik filma. Režiju potpisuje premanturski umjetnik Robert Pauletta, montažu Marko Račan, animaciju Sale Undertoons, a glazbu Edi Maružin. Potom je 15. rujna 2023. uslijedio koncert dua „GORRMARR”, iza čijeg se naziva skriva nov i zanimljiv glazbeni projekt frontmena etnoskupine „Veja” Gorana Farkaša i frontmena grupe „Nola” Marijana Jelenića koji su suradnju započeli 2020. godine te kroz projekt prezentiraju kombinaciju elektroničke i tradicijske istarske glazbe. Posljednji je 24. rujna 2023. održan nastup glazbene skupine „Glipuje” koja je u sklopu svoje cjelogodišnje turneje „100 šterni, čo!”, tijekom koje održava ukupno sto koncerata na šternama Istre i Primorja, otoka i Gorskog kotara u suradnji s Fenoligom, te koja se tako predstavila i publici u Premanturi. Ulaz na sve događaje u sklopu ovogodišnjeg programa „PremanKultura – SeptembArt” za sve je posjetitelje bio slobodan zahvaljujući financijskoj podršci Turističke zajednice općine Medulin, grupacije Arena Hospitality Group i Općine Medulin kao i pomoći Javne ustanove Kamenjak. Udruga Arsa Nova organizirala je u Zavičajnoj galeriji Crnobori u Banjolama izložbu „Puka slučajnost” Slobodana Rupića koji živi i stvara u Vinkuranu. Kustosica, povjesničarka umjetnosti Kristina Tamara Franić o izložbi kaže da je proistekla iz Rupićeve osnovnog umjetničkog koncepta, a to je slučajno pronalaženje objekata organskog ili anorgan-

skog materijala u prirodi od kojih stvara umjetničke instalacije kojima pridodaje novo značenje i vrijednost, pritom se koristeći tehnikom „assemblage” koja vuče svoje korijene iz razvoja konceptualne, moderne umjetnosti 20. stoljeća. Umjetnikove zanimljive i jedinstvene instalacije najvećim su dijelom izrađene od morskih naplavina te su, kao i njegove slike i skulpture, usmjerene prema ideji i inovaciji, ali su i duboko ukorijenjene u prirodnom okruženju umjetnikove Istre koja služi kao stalni narativ za njegovo stvaralaštvo.

Posjetitelji su izložbu mogli razgledati od 23. rujna do 1. listopada 2023., a ulaz je za sve zainteresirane bio slobodan zahvaljujući potpori Općine Medulin i Turističke zajednice općine Medulin. Udruga Sakramenski iz Medulina organizirala je krajem ljeta u Šantaduru – centru baštine i održivog razvoja zanimljive kulturne sadržaje za mještane te domaće i strane posjetitelje. Prva je 9. rujna 2023. na medulinskoj pozornici na otvorenome, u stoljetnoj Šantadurovoj kortivi, održana kazališna monodrama „Mistero buffo 2” Istarskog narodnog kazališta – Gradskog kazališta Pula. U drugom dijelu ove najdugovječnije predstave INK-a izvrstan Valter Roša, majstor komedi-

Šantadurovoj pozornici pod zvijezdama uslijedio je 15. rujna 2023. koncert etnobenda Šćike. Na svojem prvom gostovanju u Medulinu glazbenici, koje s pravom nazivaju čuvarima nematerijalne baštine i tradicijske istarske glazbe, izveli su uspješnice poput „Na gori je bura”, „Zaspaj Pave”, „Grožnjana grada”, „Frkalas”, „Balon od Šćik”, „Štrige i štriguni” te mnoge druge iz bogatog repertoara benda. Poseban po kombiniranju svirke na tradicionalnim, akustičnim istarskim glazbalima s modernim električnim instrumentima, bend Šćike svoje autorske pjesme stvara kombinirajući razne glazbene stilove od *reggaea*, *jazza*, *rocka* pa čak do *heavy metala*, ali uz stalnu notu tradicionalnog istarskog izričaja. Bila je to zaista prava glazbena poslastica, a Zoran Karlić (vokal, prateći vokal, mih, sopela, volarice, klarinet, mišnjice i blok flauta), Dorijan Floričić (prateći vokal, harmonika, udaraljke, đembe, bajs i šuškalice), Mauricio Valić (bas gitara, i prateći vokal), Ratko Barać (prateći vokal, akustična i električna gitara), Milan Grbić (violina) i Livio Benčić (bubnjevi) dvoipolsatnim su koncertom oduševili medulinsku publiku i ispričali predivnu glazbenu priču o Istri. Za kraj ljeta i početak jeseni, 24. rujna 2023. svoj koncertni nastup održali su glazbeni sastavi „Čelične četke” i „The 6th edition” koji djeluju u okviru udruge Sakramenski. Kombinacija pop i *rock* domaćih i stranih izvedbi jednog te *rock* izvedbi iz šezdesetih, sedamdesetih i osamdesetih godina 20. stoljeća drugog sastava bili su odlična kulisa druženju i zabavi posjetitelja. Za sve navedene događaje u centru Šantadur ulaz je za posjetitelje bio slobodan zahvaljujući financijskoj podršci Općine Medulin i Turističke zajednice općine Medulin.

Udruge koje su organizirale navedene kvalitetne i raznolike kulturno-zabavne sadržaje na najbolji su način obogatile kulturnu ponudu u naseljima općine Medulin.

▲ Nastup glazbene skupine „Glipuje” u Premanturi

► „The 6th edition” u Šantaduru

skog materijala u prirodi od kojih stvara umjetničke instalacije kojima pridodaje novo značenje i vrijednost, pritom se koristeći tehnikom „assemblage” koja vuče svoje korijene iz razvoja konceptualne, moderne umjetnosti 20. stoljeća. Umjetnikove zanimljive i jedinstvene instalacije najvećim su dijelom izrađene od morskih naplavina te su, kao i njegove slike i skulpture, usmjerene prema ideji i inovaciji, ali su i duboko ukorijenjene u prirodnom okruženju umjetnikove Istre koja služi kao stalni narativ za njegovo stvaralaštvo.

je i improvizacije, medulinskoj je publici predstavio nove tekstove i teme originalnog djela nobelovca Daria Foa iz 1969. godine. Vrlo aktualan i danas, ovaj bezvremenski kazališni klasik temelji se na autorovu istraživanju srednjovjekovne narodne predaje i tradicije tzv. Giullara (lakrdijaša), a izvođenje na čakavici i dijalektima raznih dijelova Istre Valter Roša dopunio je improvizacijom te odličnom interakcijom i komunikacijom s publikom čime je dao svoj glumački pečat izvedbi. Na

7. obiteljski dan Općine Medulin daleko najuspješniji dosad!

◀ Izvlačenje dobitnika glavne nagrade lutrije

Zahvaljujući iznimnim pojedincima, udrugama, klubovima, ustanovama i poduzećima koji djeluju na području općine i koji su se uključili u realizaciju manifestacije kao i svim vanjskim suradnicima i izvoditeljima, program ovogodišnjeg 7. obiteljskog dana Općine Medulin bio je proslava zajedništva, ljudskosti, topline i najljepše moguće – pravo obiteljsko druženje!

Uz zahvale svim mještanima te domaćim i stranim posjetiteljima koji su prošlu nedjelju proveli na medulinskoj rivi uz Malin na vitar, iz Općine Medulin s ponosom, veseljem i neizmjernom zahvalnošću ističu da je prikupljeno ukupno 8.069,30 eura.

Iz Općine Medulin s ponosom, veseljem i neizmjernom zahvalnošću ističu da je prikupljeno ukupno 8.069,30 eura. Sredstva će se u cijelosti donirati Dnevnom centru za rehabilitaciju Veruda za uređenje prostora Odjela za djecu, mladež i odrasle korisnike

▲
Učenci O.Š.
dr. Mate Demarina s
učiteljicom Brankom
Puškadijom

◀
Donacija Dnevnom centru za
rehabilitaciju Veruda - Pula

▲
Nije moglo bez
DVD-a Medulin

Program ovogodišnjeg 7. obiteljskog dana Općine Medulin bio je proslava zajedništva, ljudskosti, topline i najljepše moguće – pravo obiteljsko druženje

Sredstva će se u cijelosti donirati Dnevnom centru za rehabilitaciju Veruda za uređenje prostora Odjela za djecu, mladež i odrasle korisnike. Upućujemo zahvale donatorima i sponzorima Obiteljskog dana 2023., a to su: DELIĆ-AIR D.O.O.; UNILINE D.O.O.; OPG TRAPAN; ADVENTURE PARK JANGALOOZ POMER; PIZZERIA PEPERONCINO; RANCH ISTRA STAR;

OPG JUKOPILA; RESTAURANT LAN-TERNA, PULA; ULJARA VODNJAN – AGROPRODUKT; OPG PERŠIĆ; LOUNGE BAR MALIN (Buža d.o.o.); MOROSINI – GRIMANI CASTLE SVETVINČENAT; JISTRA ADVENTURES; RESTAURANT MALIN – Istrian Food & Wine Bar; MG ELECTRONIC d.o.o.; AQUMARINE D.O.O.; OBRT MELEŠ; GRIZZLY'S BURGER BAR; OBRT ZA

UGOSTITELJSTVO JOY'S POMMES, vl. SONJA BERGER; TEATAR NARANČA; INFO-TECH d.o.o.; VIP FUN, VL. NERMINA MEZULIĆ; U.O. LA RIVA; CAFE BAR – SLASTIČARNA „LA RIVA”; DOMAĆA RADINOST JOZEFINA NIKOLIĆ; PEKARA SAN SEBASTIAN, MEDULIN; NK MEDULIN 1921; MESNICA COMPARI, PULA; Z.U.O. BARACUDA; CAFFE BAR NEBESKI; NOVE ISTARSKE

▲
Cirkusarije
klauna Mareka

Upućujemo zahvale donatorima i sponzorima Obiteljskog dana 2023.

KNJIŽARE D.O.O.; KINO VALLI; ULJARA NONNO BRUNO; UDRUGA „ZDRAV ŽIVOT-MEDULIN“; PRŠUTARNA I STANCIJA BURŠIĆ; OPTIKA NATAŠA; ADRENALINA J.D.O.O. – ADRENALIN PARK MEDULIN; AUREA D.O.O.; RELOTA D.O.O.; O.J.U. TWIST; EXTREME FUN D.O.O.; OPG CLAUDIO GRBAC; AQUMARINE D.O.O.; CONCETTINO POREČ; KAMPANJOLA EKO BIRA; JA-

MA-GROTTA BAREDINE I TRAKTOR STORY; KANTUN, VL. STIPE KNEŽEVIĆ; SLASTIČARNA FONTANA, VL. KADRI SAFET; IDEA PLUS, VL. MATIJA ADAMOVIĆ; JAVNA USTANOVA KAMENJAK; DJEČJI VRTIĆ MEDULIN; BRIONKA D.D.; UDRUGA ZA PROMICANJE KULTURNOG TURIZMA I OČUVANJE KRAJOBRAZA ROTONDA; MESNICA BAKIN, VL. ANTO KRISTIĆ; HOOK &

COOK; CVJETNI STUDIO STRUCHAK; MEDEA VINARIJA; PEKARA NELLO; UDRUGA ART STUDIO PULA; RESTORAN CANDIS 2, MEDULIN; PROMOZONA D.O.O; STUDIO DEKORAMA; OPĆINA MEDULIN; VITAS INVESTA D.O.O.; GĐA RAJKA POLIĆ I GĐICA MAGDALENA BOŠNJAK.

Održani Memorijalni turnir „Franko Čerin” i Kalamarijada na najbolji način odražavaju ljubav prema moru i ribolovu te pokazuju da se uspješnom organizacijom može privući sve veći broj zaljubljenika u ovaj sport

Na ovogodišnjim turnirima ulovljeno je 18,6 kg kalamara i 27 tuna koje su ponovno puštene u more. U lovu na veliku ribu sudjelovalo je 15 ekipa, a najuspješniji su bili tim Ladesta i Alexander Schmidt, koji su osvojili prvo mjesto. Zadovoljstvo uspješno održanim turnirom nije krio novi predsjednik kluba ŠRK Big Game 4Tuna Mateo Ostojić koji je izjavio da je, una-

U Medulinu

nu je održan vikend ribolova:

Big Game for fishing i Kalamarijada 2023.

toč iznimnoj logističkoj zahtjevnosti turnira, sve prošlo u najboljem redu i da ulova nije nedostajalo.

KRS Sargo organizirao je medulinsku Kalamarijadu na kojoj je sudjelovalo više od 60 natjecatelja, što predstavlja jako dobar odaziv i potvrdu već dokazano uspješnog natjecanja izvan glavne turističke sezone. Načelnik Ivan Kirac istaknuo je potrebu i važnost ovakvih događanja izvan toplijih mjeseci te je naglasio doprinos Lagura Istarska batana u radu na promociji ribolova i ribe kao zdrave namirnice.

Održani Memorijalni turnir „Franko Čerin” i Kalamarijada na najbolji način odražavaju ljubav prema moru i ribolovu te pokazuju da se uspješnom organizacijom može privući sve veći broj zaljubljenika u ovaj sport.

Načelnik Ivan Kirac istaknuo je potrebu i važnost ovakvih događanja izvan toplijih mjeseci te je naglasio doprinos Lagura Istarska batana u radu na promociji ribolova i ribe kao zdrave namirnice

Veslački kl

Trg ispred Malina na vitar bio je domaćin proslave 25. rođendana Veslačkog kluba Medulin. Bila je to prilika za druženje svih članova Veslačkog kluba Medulin i mještana, ali i prilika za prisjećanje na sve pojedince koji su pridonijeli da današnji klub bude toliko razvijen i uspješan na svim poljima. U sklopu proslave 25. godišnjice postojanja kluba održano je i natjecanje na ergometrima na 200 m, kreativna radionica za najmlađe u suradnji s udrugom MedulinArt te zabava uz ribarske klapske večeri i nastup klope Škerac i Jakova live. Tom prilikom članovima Veslačkog kluba Medulin na njihovu su angažmanu i trudu zahvalili načelnik Općine Medulin Ivan Kirac, direktor Turističke zajednice Mihael Idžaković te predsjednik Sportske zajednice Bruno Radošević. Načelnik Ivan Kirac klubu je za 25. godišnjicu uručio darovni bon u iznosu od 1.264,00 eura za kupovinu dodatnog ergometra (veslački simulator).

Veslački klub Medulin osnovan je 1998. godine na inicijativu Palmira Lorencina, prvog predsjednika, i Vladimira Šestana, tadašnjeg trenera. Tijekom godina izmjenjivale su se generacije mladih veslačica i veslača koji su postizali sjajne rezultate. Razdoblje od 2012. godine do 2017. godine trenutačno je najuspješnije u povijesti kluba. U tom je razdoblju naša veslačica Marina Kaić sa svojim trenerom Mladenom Pavelićem 2014.

Održan prvi pliv

U subotu, 9. rujna 2023., RSK „Mladost” Medulin organizirao je prvi plivački maraton „Damir Demarin”.

Maratonsko putovanje započelo je Kupom Hrvatske na 3000 metara, nastavljeno je maratonom perajama na 1000 metara i maratonom bez peraja na 1000 metara, a završni događaj bio je gađanje u metu podvodnom puškom.

Na nedavno održanom Europskom prvenstvu u podvodnoj orijentaciji u Jabloncu nad Nisou (Češka) članovi RSK „Mladost” ponosno su predstavljali hrvatsku juniorsku i seniorsku reprezentaciju te kući donijeli sjajne rezultate. Ema Ivetić zablistala je kao najbolja juniorka prvenstva osvojivši čak tri naslova europske juniorske prvakinja i jedno treće mjesto. Osvojila je 1. mjesto među juniorima u disciplini MONK mix, 1. mjesto u disciplini M Kurs, 1. mjesto u disciplini Reperi 5 te 3. mjesto u disciplini Zvijezda. Ne zaostaje ni Luka Bohać koji

Klub Medulin proslavio 25 godina

godine nastupila na Olimpijskim igrama mladih. Darko Privrat nastupio je 2012. godine na Europskom prvenstvu u dresu Hrvatske veslačke reprezentacije. Dobri rezultati postižu se i danas na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini, no izdvojiti ćemo one koji su u Medulin donijeli zlatne medalje s državnih pr-

venstava: Marko Dorić, Antonio Pavelić, David Šišić, Matej Bogdanović, Margarita Stanko, Darko Privrat, Marina Kaić, Josip Grgorović, Nolan Ilisić, Martina Kaić, Katia Naumović, Anamarija Mijandrušić. Veslački klub Medulin trenutno broji pedesetak članova, od škole veslanja do veterana i rekreativaca.

Veslački maraton „Damir Demarin”

Načelnik Ivan Kirac sa sudionicima

je osvojio 3. mjesto među juniorima u disciplini M Kurs. U ekipnoj disciplini seniorki Ema Ivetić i Lea Ikić Čupev s ostalim su reprezentativkama stigle do brončane medalje, dodatno pridonoseći uspjehu kluba.

Sudionicima prvog plivačkog maratona „Damir Demarin” medalje i pehare uručili su načelnik Općine Medulin Ivan Kirac i predsjednik Sportske zajednice općine Medulin Bruno Radošević, a obojica su naglasila važnost sporta u oblikovanju i jačanju zajednice. Načelnik Kirac s posebnim je ponosom naglasio da podrška mladim talentima u sportu predstavlja srž budućeg uspjeha općine te je, u znak potpore njihovim sportskim karijerama, Emi Ivetić i Luki Bohaću uručio darovne bonove u vrijednosti od 300 i 200 eura. Ovaj sportski događaj u Medulinu nije bio samo proslava iznimnih sportskih uspjeha, već je istaknuo i povezanost koju sport donosi.

↑ Dogovor prije odlovljavanja, dio Ivan Polić i Josip Kirac Vrnčić, 1958 / Agreement before sailing, part of Ivan Polić and Josip Kirac Vrnčić, 1958

← Čakula na Stenar, prof. materijal re a bordo del Stenar il professore paggio, 1958 / Small talks on Stenar

256

Monografija „Vještina ribarenja – umijeće življenja”

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE MEDULIN PREDSTAVILA JE 19. LISTOPADA 2023. U PREMANTURI MONOGRAFIJU O POVIJESTI RIBARSTVA OPĆINE MEDULIN „VJEŠTINA RIBARENJA – UMIJEĆE ŽIVLJENJA” KRISTINE TAMARE FRANIĆ KUČIŠ.

Monografija je dio većeg projekta vrednovanja i promoviranja ribarstva koji se zove Medulin Riviera Fishermen Tales i koji se djelomično sufinancira sredstvima EU-a.

Direktor TZO-a Medulin Mihael Idžaković istaknuo je da je „motiv za realizaciju ovog projekta bila želja da se zadrže i privuku zahtjevniji posjetitelji u našu

destinaciju kojima nije dovoljno samo sunce i more, već su željni jedinstvenih i autentičnih iskustava i koji vole pružavati tradiciju i povijest kraja u koji dolaze. A ribarstvo, koje je duboko utkano u našu tradiciju i povijest, svakako je segment kojem smo željeli posvetiti više pažnje i aktivnije ga uključiti u turističku ponudu. Dakako, i civilizacijska potreba da se od zaborava otrgne dio bogate baštine našega kraja bila je dodatni motiv za realizaciju projekta”. „Vještina ribarenja – umijeće življenja” višjezična je monografija o materijalnoj i nematerijalnoj maritimnoj kulturnoj baštini i povijesti ribarstva na području općine Medulin, odnosno mjesta Medulin, Premantura, Banjole, Pomer, Vinkuran i

Vintijan. Obuhvaća pregled razvoja ribarstva i školjarstva od neolitika do danas, uključujući poglavlja o bivšoj tvornici za preradu ribe u Banjolama, pregled ribolovnih alata, brodova i vrste ulova karakterističnih za područje općine Medulin. Prepuna je autentičnih fotografija koje su iz svojih obiteljskih arhiva ustupili članovi ribarskih obitelji, priča stanovnika, povijesnih činjenica i zanimljivosti. Iako se općina Medulin prostire na svega 30 km², iznenadila nas je bogatstvom povijesne građe koja se ne odnosi samo na ribarstvo. Stoga ćete na stranicama monografije otkriti i promjene u prostoru u kulturi, socijalnoj strukturi stanovništva na području općine Medulin te saznati niz drugih povijesnih zanimljivosti.

Posade broda Sirena: Milivoj Demarić – Milić, Mario Siročić Patata, 1958. / Accordo per la partenza, parte dell'equipaggio della Sirena, Mario Siročić Patata, Ivan Pešić e Josip Karić Vrtić, 1957./58. the Sirena's crew: Milivoj Demarić – Milić, Mario Siročić Patata, 1957./58. / Zbirka / Collezione / Collections: Nevad Radošević Ruzna

Učitelj Aldo Lazarić i Josip Demarić, član posade, 1958. / Chiacchierata matematica Aldo Lazarić e Josip Demarić, membro dell'equipaggio / Zbirka / Collezione / Collections: Tere Mihaljević – Sirena

101

Monografija je rezultat mnogobrojnih sati istraživanja i truda autorice Kristine Tamare Franić Kučić da otkrije skrivene priče, zaboravljene likove i običaje, uredničkog tima na čelu s Paolom Orlić i Igorom Zirojevićem te, prije svega, ribara i njihovih potomaka koji su s nama podijelili svoje uspomene, sjećanja, emocije i ustupili nam fotografije iz obiteljskih albuma

Dok smo istraživali povijest ribarstva u našoj maloj zajednici, bilo je nemoguće ne razmišljati i o širim lekcijama, prvenstveno o važnosti održivih praksi i u ribarstvu i u turizmu. Iz svakog novog saznanja kao imperativ se nametala potreba zaštite našeg okoliša, prostora i tradicije.

Kao turistički djelatnici svjesni smo koliko je za atraktivnost destinacije važan autentičan i smislen doživljaj koji će putnika uroniti u lokalnu kulturu. Ova monografija upravo je sredstvo kojim smo to nastojali postići. Turistima predstavlja priliku da se povežu s poviješću ribarstva, da nauče o izazovima s kojima se povijesno, ali i danas suočava naša zajednica te da prema toj našoj zajednici i našem ekosistemu probudimo dubok osjećaj poštovanja. Kao što je na promociji monografije istaknuo načelnik Ivan Kirac, ovom monografijom želimo se „iznova potvrditi kao sredina koja s poštovanjem njeguje tradiciju, u ovom slučaju ribarsku“.

Monografija „Vještina ribarenja – umijeće življenja“ tiskana je u 1000 primjeraka. Uz tekst na hrvatskom jeziku, sadržava i prijevode na talijanski i engleski jezik. Mještani, koji nisu imali priliku doći na promociju monografije, mogu se javiti u TZO Medulin te dobiti svoj besplatan primjerak.

Detalji iz dnevnika kapetana Poletuše Adelma Crnoborija / Emerso dal diario di Adelmo Crnobor, capitano del peschereccio "Poletuše" / Detail from the diary of Adelmo Crnobor, the captain of the ship Poletuše / Zbirka / Collezione / Collections: Nevad Radošević Ruzna

102

Monografija je ujedno i priznanje sposobnosti prilagodbe i preživljavanja ovdašnjeg stanovništva koje se dominantno bavilo stočarstvom, ali je u teškim i oskudnim uvjetima prisiljeno osloniti se na more kako bi preživjelo. Monografija je rezultat mnogobrojnih sati istraživanja i truda autorice Kristine Tamare Franić Kučić da otkrije skriven

vene priče, zaboravljene likove i običaje, uredničkog tima na čelu s Paolom Orlić i Igorom Zirojevićem te, prije svega, ribara i njihovih potomaka koji su s nama podijelili svoje uspomene, sjećanja, emocije i ustupili nam fotografije iz obiteljskih albuma. Svi oni utkali su dio sebe u ovu publikaciju i zahvalni smo im na tome.

▲ Dnevnik kapetana Poletuše Adelma Crnoborija

KADA JE PRAVO VRIJEME ZA UČENJE DRUGOG ILI TREĆEG JEZIKA?

Djeca i važnost rane dvojezi

Dvojezičnost (poznavanje dvaju jezika) se dijeli na simultanu dvojezičnost, koja se odnosi na učenje drugog jezika od rođenja ili do treće godine života, i na sukcesivnu dvojezičnost, kod koje se drugi jezik usvaja nakon treće godine života djeteta. Usvajanje drugog jezika može biti aktivno (dijete razumije i govori drugi jezik) ili samo pasivno (dijete samo razumije drugi jezik). Neovisno o tome radi li se o usvajanju drugog i/ili trećeg jezika na osnovnoj ili na naprednoj razini, postoje samo dobiti dvojezičnosti i višejezičnosti. Dobrobiti se odnose na bolje sposobnosti dvojezičnih i višejezičnih osoba u raznim područjima kao što su:

- radna memorija
- pažnja
- multitasking
- promjena/prijelaz između zadataka (*switching*)
- rješavanje problema (*problem-solving*)
- metakognitivne funkcije
- kreativnost
- selekcija informacija
- inhibicija automatskog odgovora
- govorno-jezične sposobnosti (bolji u odvajanju semantičke i fonološke razine riječi, imaju višu metajezičnu svijest)
- uspješnije učenje
- kognitivna i senzorna obrada podataka
- mogućnosti povezivanja s drugim kulturama i stvaranja emocionalnih veza
- mogućnosti pronalaska posla i uspješne karijere
- veća aktivnost dorsolateralnog dijela prefrontalne moždane kore odgovornog za egzekutivne/izvršne funkcije
- aktivniji mozak s većim brojem sinapsi
- veći volumen i veća aktivnost određenih dijelova mozga
- manja vjerojatnost razvoja demencija u starijoj dobi i do pet godina kasniji početak bolesti
- bolji oporavak nakon ozljede mozga.

VAŽNOST RANE IZLOŽENOSTI

Drugi i/ili treći jezik najlakše se i najuspješnije usvaja upravo u predškolskoj dobi te je stoga posebno važna rana izloženost drugom i/ili trećem jeziku. Kritično razdoblje za razvoj govora predstavlja razdoblje kada se najlakše usvaja materinski, ali i drugi i/ili treći jezik zbog najveće plastičnosti mozga te odgovara

razdoblju od rođenja do treće godine života djeteta. Točno trajanje kritičnog razdoblja za razvoj govora ne može se precizno odrediti sa sigurnošću, no znanstvenici u području psiholingvistike i neuroznanosti smatraju da se to razdoblje odnosi na razdoblje od rođenja do treće godine koje predstavlja razdoblje najintenzivnijeg razvoja govora, dok neki smatraju da traje od rođenja do šeste, odnosno do osme godine života djeteta. Moguće je i da je olakšano usvajanje drugog i/ili trećeg jezika prisutno sve do adolescencije. Ipak, važno je naglasiti da su predškolska i rana školska dob najvažnija razdoblja za usvajanje drugog i/ili trećeg jezika. Uz pravu motivaciju, drugi se jezik može naučiti i u starijoj dobi, ali taj je proces uglavnom otežan u odnosu na rano usvajanje. Važno je naglasiti da se usvajanjem drugog jezika u ranoj dobi može postići izgovor kao u materinskoga govornika te da se,

za razliku od kasnijeg učenje drugog jezika, gramatika usvaja spontano, bez poznavanja gramatičkih pravila.

KAKO DJECA USVAJAJU DRUGI I/ILI TREĆI JEZIK I ŠTO UČINITI?

Djeca predškolske i rane školske dobi drugi (L2) i/ili treći jezik (L3) usvajaju prirodno i spontano, kao što je to uglavnom slučaj i s usvajanjem prvog (materinskog) jezika (L1). Za uspješno usvajanje drugog i/ili trećeg jezika iznimno je važna dovoljna izloženost jeziku te dosljednost. Savjetuje se svakodnevno izlaganje drugom i/ili trećem jeziku kroz komunikaciju, čitanje naglas/slušanje priča te igru. Pri podučavanju drugog i/ili trećeg jezika može postojati određena struktura (npr. djecu se uče svakodnevni predmeti, životinje, boje, brojevi, dani u tjednu itd.), ali drugi se jezik može podučavati i svakodnevnom

čnosti i/ili višejezičnosti

nom metodom jer je uglavnom prisutna svakodnevna izloženost jeziku i djeca prirodno nauče odvojeno upotrebljavati dva jezika. Važno je naglasiti da se i u obiteljima u kojima roditelji govore isti jezik djecu može naučiti neki drugi jezik. Roditelji ne moraju biti materinski govornici jezika kojem žele podučiti djecu, već je dovoljno da su motivirani da dosljedno izlažu djecu željenom jeziku. Metode koje se mogu provoditi jesu posvećivanje određenog vremena (npr. jedan tjedan se govori jedan jezik, drugi tjedan drugi jezik), mjesta (npr. u kući jedan jezik, vani drugi jezik) ili aktivnosti drugom jeziku (neke aktivnosti provode se na određenom jeziku, npr.

Važno je naglasiti da kod djece koja usvajaju dva i/ili tri jezika na početku uglavnom dolazi do miješanja jezika/prebacivanja jezičnih kodova (*code-switching*) te da je to prirodan proces koji ne treba zabrinjavati roditelje. Primjerice, djeca u istoj rečenici ili tijekom istog razgovora mogu upotrebljavati riječi dvaju ili više jezika ili mogu miješati gramatičku strukturu različitih jezika. Miješanje jezika uglavnom prestaje do treće ili četvrte godine te djeca nauče odvojeno se služiti različitim jezicima. Kasnije djeca jezike svjesno miješaju kako bi se olakšala komunikacija. Nadalje, dvojezična i višejezična djeca mogu imati nešto oskudniji rječnik svakog pojedinog jezika, ali njihov rječnik ne odstupa od očekivanog rječnika s obzirom na dob kad se u obzir uzme zajedničko bogatstvo rječnika obaju jezika.

Dobrobiti dvojezičnosti vide se u raznim područjima svakodnevnog života, npr. kada dijete tijekom učenja može uspješno selektirati koje su informacije važne ili kada može brzo prijeći na drugu verbalnu uputu ili drugi način zadatka, kao i kada u razgovoru može uspješno prijeći s jednog jezika na drugi prilagođavajući se govornom partneru (switching)

BROJNE DOBROBITI

Dvojezičnost i višejezičnost donose brojne dobrobiti osobnog i profesionalnog rasta te se vide i na neurološkoj razini (npr. drugačija obrada podataka u mozgu kod dvojezičnih/višejezičnih osoba, veći volumen i veća aktivnost pojedinih područja mozga, veća aktivnost mozga). Dobrobiti dvojezičnosti vide se u raznim područjima svakodnevnog života, npr. kada dijete tijekom učenja može uspješno selektirati koje su informacije važne ili kada može brzo prijeći na drugu verbalnu uputu ili drugi način zadatka, kao i kada u razgovoru može uspješno prijeći s jednog jezika na drugi prilagođavajući se govornom partneru (*switching*). Rana dvojezičnost i/ili višejezičnost posebno je važna jer je kritično razdoblje za usvajanje gramatike i izvornog naglasaka od rođenja do treće godine života djeteta. Važno je osigurati što više inputa (izloženost) i biti dosljedan jer djeca do devete godine mogu lako zaboraviti jezik ako više nisu izložena određenom jeziku. Također je važno naglasiti da se proces aktivnog usvajanja drugog i/ili trećeg jezika odvija kroz ljudsku interakciju i dijalog, dok moderna tehnologija može biti samo pomagač u tom procesu uz prisutnost odrasle osobe koja komentira sadržaj (npr. audioknjige, slike). Zato nikada nije prerano za usvajanje drugog i/ili trećeg jezika i ne postoji prevelika izloženost!

dr. sc. Renata Martinčić, mag. psych.
Psiholog DV-a Medulin

komunikacijom bez predodređene strukture/programa o tome što se dijete želi naučiti. Djeca uče iz konteksta te im nije nužno potrebno prevoditi na materinski jezik (potpuna izloženost ili *full immersion*). Važno je naglasiti da roditelji, ako su motivirani, mogu kod kuće stvoriti okruženje u kojem će njihova djeca lako usvojiti drugi i/ili treći jezik. Isto se može provoditi i u dječjim vrtićima u kojima postoji program obogaćen drugim jezikom ili u kojima se cijeli odgojno-obrazovni program provodi na drugom jeziku. Postoji nekoliko metoda usvajanja drugog jezika, a jedna je od njih i metoda jedan roditelj – jedan jezik (*One Parent One Language* ili OPOL) u kojem jedan roditelj govori s djetetom isključivo jedan jezik, a drugi govori isključivo drugi jezik. Ova metoda uglavnom se provodi u obiteljima u kojima su roditelji materinski govornici dvaju različitih jezika te se smatra ideal-

čitanje priča, interaktivna igra itd.). Proces usvajanja drugog i/ili trećeg jezika trebao bi se provoditi kroz igru i svakodnevnu komunikaciju te ga djeca na taj način doživljavaju kao nešto prirodno, a ne kao učenje. Poželjno je primjenjivati različite izvore kako bi proces usvajanja tekao što prirodnije (npr. slike, čitanje na drugom jeziku, glazba, igra, komunikacija). Važno je i prenositi ljubav prema željenom jeziku te kulturi i državi njegova porijekla, npr. posjetima/izletima u željenu državu, slušanjem glazbe i čitanjem priča na željenom jeziku. Savjetuje se i njegovati ljubav prema drugim jezicima, kulturama i jezičnom izražavanju. Poželjno je i izložiti dijete i drugim osobama koje govore željeni jezik kako bi imalo priliku slušati različite naglaske i govorne modele (npr. jezični susreti, radionice za djecu na drugom jeziku, igra s djecom drugoga govornog područja itd.).

OSNOVNA ŠKOLA DR. MATE DEMARINA MEDULIN

Program rada škole – ravnatelj Jakov Batinović, mag. mus.

DUŽNOST RAVNATELJA OSNOVNE ŠKOLE DR. MATE DEMARINA U MEDULINU PREUZEO SAM 1. KOLOVOZA 2023. TAJ JE DOGAĐAJ JEDINSTVEN JER SE U NAŠEM OBRAZOVNOM SUSTAVU VRLO RIJETKO DOGAĐA DA RAVNATELJ OSNOVNE ŠKOLE POSTANE OSOBA KOJA NIJE ČLAN TOG KOLEKTIVA, A JOŠ SE RJEĐE DOGAĐA DA RAVNATELJ JEDNE ŠKOLE POSTANE RAVNATELJEM DRUGE ŠKOLE!

Izdvojiti ćemo pojedine segmente rada škole kao ustanove koji su posebno važni.

Sigurnost učenika – svaki roditelj, kada svoje dijete uputi u školu, očekuje da će ono biti fizički i mentalno sigurno. U današnje vrijeme navedeno očekivanje predstavlja određen izazov za školu kao ustanovu jer su djeca u opasnosti na više razina – od prometa i puta do škole do vršnjačkog nasilja, izloženosti raznim oblicima medijskog neprimjerenog sadržaja, događanja na društvenim mrežama i sl. Ravnatelj ima ključnu ulogu u rješavanju navedene problematike te treba biti spreman na primjenu svih zakonskih sredstava kako bi svim učenicima pružio potrebnu sigurnost. Važna je i kontinuirana komunikacija sa svim djelatnicima ustanove, u prvom redu sa stručno-razvojnog službom, zatim roditeljima, lokalnim zajednicama, osnivačem, MZO-om, nadležnim ustanovama koje se bave potrebama obitelji te Policijskom upravom Istarske županije.

Kada je riječ o djelatnicima, briga o kolektivu ključan je segment rada svakog čelnika. Svaki djelatnik važan je kotačić u sustavu. Ako svi kotačići ne rade kako treba, sustav ne može biti uspješan. Stoga je iznimno važno svakom djelatniku omogućiti što bolje uvjete rada kako bi svi mogli dati svoj maksimum.

Uvjeti održavanja odgojno-obrazovnog procesa – ako nema kvalitetnih uvjeta rada, smanjena je mogućnost napretka učenika, učitelja i ustanove. Iako su u učiteljskom pozivu entuzijazam i posvećenost poslu često bili presudni čimbenici za rad i napredak učenika, kvalitetni i suvremeni uvjeti za izvođenje nastave iznimno su važni za stabilan razvoj učenika, ali i učitelja. Matična škola u Medulinu u tom je pogledu u prilično dobroj poziciji jer je opremljena suvremenim metodičko-didaktičkim sredstvima za izvođenje nastave. Međutim, za daljnje iskorake u kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa potrebno je poraditi na pripremi i distribuciji marendi za učenike u matičnoj školi u Medulinu zbog nezadovoljavajućeg kapaciteta kuhinje i blagovaonice.

Temelj svakog uspješnog tima kvalitetna je komunikacija. Što je komunikacija jasnija, brža, pravovremenija, kulturnija i obostrano uvažavajuća, to je i uspjeh zagarantiraniji. Ova-

kvom komunikacijom, uz neizostavnu iskrenost kao temelj dobrog odnosa, može se stvoriti mnogo dobrog, a ono loše može se otkloniti i prije negoli se pojavi. U svom dosadašnjem 18-godišnjem mandatu ravnatelja ulagao sam velik trud upravo u takvu komunikaciju na svim poljima svojeg svakodnevnog rada: s djelatnicima, učenicima, roditeljima, lokalnom zajednicom i svima koji su bili dio moje poslovne svakodnevnice. I u ovoj sam školi nastavio tako komunicirati, duboko uvjeren da je to pravi temelj za izgradnju suradnje i povjerenja neophodnih za razvoj škole.

S ponosom i velikim zadovoljstvom mogu reći da sam upravo takav vid komunikacije kakav sam i ponudio – otvoren, iskren, pozitivan i konstruktivan – doživio od svih sugovornika: djelatnika, učenika, roditelja, načelnika općina i njihovih suradnika, predstavnika osnivača, predstavnika javnih ustanova i službi, medija, gospodarstvenika i svih ostalih s kojima sam dolazio u kontakt. Bez obzira na različite stavove o nekim problemima i situacijama, dosad mogu istaknuti samo veliko zadovoljstvo i zahvalnost na doživljenome u komunikaciji sa svima navedenima. Nadam se da će tako biti i ubuduće jer su pred nama veliki, lijepi i uzbudljivi projekti.

Temelj svakog uspješnog tima kvalitetna je komunikacija. Što je komunikacija jasnija, brža, pravovremenija, kulturnija i obostrano uvažavajuća, to je i uspjeh zagarantiraniji

Krenuli smo! Započela je provedba projekta „Mladi u fokusu“

Često čujemo rečenicu: „Mladi su budućnost.“ Danas je gotovo svi ponavljaju, no mi provedbom ovog projekta zapravo želimo reći: „Mladi su sadašnjost, a uz pomoć njih želimo graditi budućnost zajednice!“

Općina Medulin nastavlja intenzivno raditi s mladima u cilju motiviranja i uključivanja mladih ljudi u procese donošenja odluka te u rad lokalne zajednice. Projekt je vrijedan gotovo 30.000,00 eura, a u potpunosti se financira iz programa Erasmus+. Rezultat je to dugogodišnjeg rada Općine Medulin s mladima, a želja je nastavak kvalitetnog rada i uključivanje što većeg broja mladih ljudi. Mladima želimo omogućiti da samostalno kreiraju općinu po mjeri mladih, općinu koja će odgovarati njihovim željama i potrebama, općinu u kojoj će osnivati obitelj i zajednicu u koju će se po završetka studija vraćati. Svjesna činjenice da mladi ljudi nisu dovoljno uključeni u lokalnu zajednicu i vođena željom za pravovremenom edukacijom, Općina Medulin želi kreirati poticajno okruženje za mlade ljude u kojem mladi mogu razvijati svoje vještine, izgraditi mreže, razviti kritičko razmišljanje i steći dragocjena iskustva. S druge strane, donositelji odluka pri obavljanju svakodnevnih obaveza često zaborave konzul-

tirati se s mladima u pitanjima važnima za njihov razvoj, provođenje slobodnog vremena i razvoj budućnosti.

U ovaj će projekt Općina Medulin uključiti mlade u dobi od 13 do 30 godina koji će kroz sedam aktivnosti razvijati svoje vještine i kompetencije za sudjelovanje

u radu lokalne zajednice. Također, u samom procesu mladi će imati priliku predložiti konkretne ideje, pilot-projekte i aktivnosti koje će se u iznosu od 4.000,00 eura financirati iz proračuna Općine Medulin za 2023. godinu. Upravo tim iskorakom pružit ćemo mladima konkretnu mogućnost da vlastitim prijedlozima donesu rješenje za neki svoj problem u zajednici. Nećemo ostati samo na tome: u proračunu za 2024. godinu planiramo povećati sredstva za pilot-projekte mladih upravo kako bi mladi mogli sudjelovati u donošenju odluka koje izravno utječu na njih.

Ovim putem Općina Medulin poziva sve mlade ljude da se uključe u projekt, a već sljedeća aktivnost predviđena je u studenome 2023. godine.

Raspored aktivnosti:

- početak studenoga 2023.: radionica „Sudjeluj i djeluj“ – predlaganje konkretnih projekata
- studeni/prosinac 2023. – „Mladi za akciju“, sudjelovanje na sjednici Općinskog vijeća
- siječanj 2024.: terenski seminar – primjer dobre prakse
- veljača 2024.: parlamentarna „Kako želiš sudjelovati“
- ožujak 2024.: radionica „Reci, argumentiraj i provedi“ – predlaganje konkretnih projekata za mlade
- ožujak 2024.: završna konferencija projekta

Mladi se za sudjelovanje u projektu mogu javiti voditeljici projekta Općine Medulin Ani Žufić na adresu e-pošte ana.zufic@medulin.hr ili predsjedniku Savjeta mladih Općine Medulin Goranu Bataliji na adresu e-pošte savjetmladimmedulin@gmail.com.

◀ Izlaganje pobjedničkog projekta "Školski kukuriku"

Albanežu odobreno 2,6 mil. eur izgradnju kanalizacije u Banjolar

U petak, 8. rujna 2023., u Zagrebu je obilježen Dan Hrvatskih voda. Uz izaslanike predsjednika Vlade Republike Hrvatske, potpredsjednika Vlade i ministra unutarnjih poslova Davora Božinovića, izaslanika predsjednika Hrvatskog sabora i saborskog zastupnika Žarka Tušeka, potpredsjednicu Vlade Anju Šimpraga, ministra gospodarstva i održivog razvoja Davora Filipovića, generalnog direktora Hrvatskih voda Zorana Đurokovića sa zamjenicima Davorom Vukmirićem i Valentinom Dujmovićem te brojne druge goste i predstavnike lokalnih jedinica, licenciranih poduzeća, partnera i suradnika, na svečanosti su sudjelovali i načelnik Općine Medulin Ivan Kirac i direktor komunalnog društva Albanež d.o.o. Nikola Jukić. Na svečanosti je potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstva za projekt „Proširenje i rekonstrukcija sustava javne odvodnje otpadnih voda na području općine Medulin” na temelju kojeg se komunalnom društvu Albanež d.o.o. dodjeljuju bespovratna sredstva u iznosu od 2.645.324,92 eura.

Ovim projektom konačno se rješava dugogodišnji problem zastarjelog pročištača na Bumbištu koji je lokalnom stanovništvu godinama predstavljao problem zbog neugodnih mirisa te nedovoljnog stupnja pročišćavanja. Pri rekonstrukciji pročištača izgradit će se novi podzemski ispust u dužini od 1000 metara, što će osigurati sigurniju apsorpciju otpadnih voda.

Također, na zadovoljstvo mještana naselja Vintijan, ovim projektom ostvaruje se preduvjet za izgradnju kanaliza-

Izgradnja transportnog kanalizacijskog cjevovoda Vintijan – Vinkuran obuhvaća izgradnju crpne stanice i transportnog cjevovoda nepotpunog razdjelnog tipa odvodnje u naselju Vintijan

• Načelnik Ivan Kirac i direktor komunalnog društva Albanež d.o.o. Nikola Jukić

cijske mreže u tom naselju. Usporedno s realizacijom navedenih projekata ishodit će se potrebna dokumentacija za izgradnju te će se pristupiti izgradnji kanalizacijske mreže naselja Vintijan. Načelnik Ivan Kirac uputio je zahvale Vladi Republike Hrvatske, Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja te Hrvatskim vodama jer su prepoznali važnost ovog projekta i omogućili unapređenje i nadogradnju kanalizacijskog sustava. Zahvalio je i na kontinuiranoj podršci svim projektima Općine Medulin.

O PROJEKTU:

Projektom se planira izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Bumbište – Banjole s pripadajućim

podzemskim ispustom te izgradnja transportnog kanalizacijskog cjevovoda Vintijan – Vinkuran u dužini od 0,537 km, sve na području općine Medulin, odnosno aglomeracije Banjole. Na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda planira se odgovarajuće pročišćavanje otpadnih voda prije ispuštanja u prijamnik, u skladu s Pravilnikom o graničnim emisijama otpadnih voda. Izgradnja transportnog cjevovoda omogućit će povećanje stupnja priključnosti stanovništva na javni sustav odvodnje i smanjenje procjeđivanja otpadnih voda u podzemlje (za otprilike 200 stanovnika u razdoblju nakon završetka projekta, nakon što se izgradi pripadajuća mreža odvodnje u naselju Vintijan). Izgradnjom UPOV-a Bumbište – Banjole s pripadajućim podmor-

a za ma i Vintijanu

*Na zadovoljstvo
mještana naselja
Vintijan, ovim projektom
ostvaruje se preduvjet za
izgradnju kanalizacijske
mreže u tom naselju*

stom: izgradnja novog UPOV-a prvog (I.) stupnja pročišćavanja kapaciteta 9000 ES te izgradnja pripadajućeg podmorskog ispusta duljine morske dionice ispusta od 1000 m (s uključenim difuzorom dugim 53 m) i kopnene dionice ispusta duljine 44 m. Na lokaciji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Banjole – Bumbište predviđeni su izgradnja i opremanje novih građevina u kojima će se odvijati tehnološki proces pročišćavanja otpadnih voda sustava odvodnje Banjole – Bumbište te izgradnja i opremanje građevina u kojima će se odvijati prateće aktivnosti važne za tehnološki proces pročišćavanja otpadnih voda.

Izgradnja transportnog kanalizacijskog cjevovoda Vintijan – Vinkuran obuhvaća izgradnju crpne stanice i transportnog cjevovoda nepotpunog razdjelnog tipa odvodnje u naselju Vintijan. Naselje Vintijan sastavni je dio aglomeracije Banjole. Projektom će se omogućiti transport otpadnih voda naselja Vintijan do projektirane kanalizacijske mreže naselja Vinkuran kojom se otpadne vode dalje transportiraju do budućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja Banjole; odnosno, realizacijom ovog potprojekta stvorit će se uvjeti za kasniju izgradnju sanitarne odvodnje naselja Vintijan te će se posljedično 200 stanovnika naselja spojiti na sustav javne odvodnje općine Medulin. U sklopu aktivnosti predviđena je izgradnja crpne stanice s tlačnim cjevovodom duljine 0,537 km.

Projekt se financira iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, Mehanizma za oporavak i otpornost te mora biti realiziran do kraja lipnja 2026. godine.

skim ispustom povećat će se stupanj pročišćavanja skupljenih otpadnih voda, čime će poboljšati kvaliteta pročišćenih otpadnih voda koje se ispuštaju u more, ali i postići usklađenost sa zakonskom regulativom (Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda). Provedba projekta omogućit će da cjelokupno stanovništvo aglomeracije Banjole (8264 stanovnika) ima pristup poboljšanom sustavu pročišćavanja otpadnih voda. Od toga se 1697 odnosi na stalno stanovništvo, dok se 6567 odnosi na turizam.

Cilj projekta realizirat će se kroz sljedeća dva potprojekta kao dva elementa projekta:

Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Bumbište – Banjole s pripadajućim podmorskim ispu-

Općina Medulin uz pomoć Ministarstva turizma i sporta ulaže u unapređenje sportske infrastrukture

U Ministarstvu turizma i sporta potpisan je ugovor o sufinanciranju građevinskog zahvata i opremanja Sportske dvorane Banjole.

Ministarstvo će iznosom od 31.090,00 eura sufinancirati izmjenu podloge u dvorani, nabavu montažnih objekata za svlačionice i sanitarni čvor te izmjenu rasvjete.

Ukupna vrijednost planirane investicije jest 80.454,00 eura.

Ministrica turizma i sporta Nikolina Brnjac naglasila je da su Općini dodijeljena sredstva radi poticanja sportske infrastrukture te zadovoljavanja javnih potreba u sportu izgradnjom novih i rekonstrukcijom i opremanjem postojeće infrastrukture. Ulaganje u sportsku infrastrukturu posebno je važno Republici Hrvatskoj te je ono prepoznato i u Nacionalnom programu športa 2019. – 2026.

Načelnik Općine Medulin Ivan Kirac zahvalio je ministrici na dodijeljenim sredstvima naglasivši da broj učenika i sportskih klubova u Općini Medulin sve više raste, što rezultira stalnom potrebom za ulaganjem velikih financijskih sredstava u sportsku infrastrukturu.

Korištenje rekonstruirane dvorane Banjole bit će sigurnije za sve korisnike, osobito za učenike Područne škole Banjole, ali i sve druge sportaše s obzirom na to da se najznačajniji dio investicije odnosi upravo na izmjenu podloge, odnosno postojeća plastična rupičasta podloga zamijenit će se gumenom podlogom koja će biti sigurnija za sve sportaše, a omogućit će i lakše i bolje čišćenje i održavanje.

▲
Calidris alpina - žalar cirikavac

Skroviti kutak prirodne baštine – Javna ustanova Kamenjak

POUČNA PODVODNA STAZA U UVALI DEBELJAK

U lipnju 2023. godine Ustanova je otvorila prvu poučnu podvodnu stazu u općini Medulin. Staza se nalazi u uvali Debeljak, na području značajnog krajobraza Donji Kamenjak i medulinskog arhipelaga.

Pjeskovita dna, morske livade, skroviti stanovnici podmorja i opasnosti koje im prijete samo su dio zanimljivosti koje se mogu pročitati na edukativnim pločama pod površinom mora. Staza se sastoji od pet postaja koje su označene bovama te se može razgledati ronjenjem uz korištenje maske i dihalice.

Tijekom rujna 2023. godine table su izvađene, očišćene i uskladištene te će se staza ponovno moći razgledati iduće ljetne sezone.

MIGRACIJE ŽIVOTINJSKIH VRSTA

Migracije pojedinih životinjskih skupina oduvijek su u ljudima izazivale čuđenje i divljenje. Nekad se čak vjerovalo da ptice migriraju, ni manje ni više, nego na Mjesec. Aristotel je, pak, vjerovao da lastavice zimu provode kao žabe, zakopane u mulju. Istina je, daka, drugačija pa danas znamo da preko naših krajeva ptice najčešće migriraju u južna područja.

Prstenovanje ptica najčešće je primjenjivana znanstvena metoda kojom se utvrđuju smjerovi migracija ptica, a na Kamenjaku se prstenovanje prvi put provelo 2007. godine. Nastavljeno je 2015. godine te otad neprekidno traje do danas. Ove su godine ovlaštene prstenovači Zavoda za ornitologiju tijekom kolovoza i rujna prstenovali ukupno 1687 ptica podijeljenih u 34 vrste. Ulovljena je i crvenokapa grmuša iz Češke koja je u nešto manje od mjesec dana prevalila oko 600 kilometara. Sve se ptice izmjere radi dobivanja podataka, prstenuju i neozlijeđene vraćaju u prirodu te nastavljaju svoj epski put prema područjima gdje provode zimu.

Ova je lokva vrlo brzo postala dom, odnosno pojilište, odmaralište, hranilište i mjesto razmnožavanja brojnim živim bićima. Također, naši dugogodišnji suradnici iz Udruge Hyla na ovom su staništu započeli monitoring vretenaca, kukaca čiji je životni ciklus usko povezan sa samim lokvama i koji su pokazatelji stanja tih vodenih staništa.

▲ Podvodna staza u uvali Debeljak

USPOSTAVA NOVE LOKVE U BLIZINI ŠAMBUCEJE

Nedugo nakon uspješno uspostavljene lokve na Kamenjaku 2015. godine, koja je zbog svoje važnosti uvrštena u područje ekološke mreže Natura 2000 kao prioritetni stanišni tip 3170* mediteranske povremene lokve, Javna ustanova Kamenjak u svoj je plan stavila aktivnost otvaranja novog vodenog tijela na području Donjeg Kamenjaka. Aktivnost smo pokrenuli u prosincu 2022. godine u suradnji s Alenom Čikadom (Kallokva). Lokacija nove lokve nalazi se u blizini Šambućeje, na lokaciji na kojoj se voda zadržava i prirodnim putem. Opsežni radovi obnove uključivali su ručno uklanjanje raslinja, odnosno čišćenje područja te formiranje vodonepropusnoga glinenog sloja koji je preduvjet cjelogodišnjeg zadržavanja vode u lokvi. Ova je lokva vrlo brzo postala dom, odnosno pojilište, odmaralište, hranilište i mjesto razmnožavanja brojnim živim bićima. Također, naši dugogodišnji suradnici iz Udruge Hyla na ovom su staništu započeli monitoring vretenaca, kukaca čiji je životni ciklus usko povezan sa samim lokvama i koji su pokazatelji stanja tih vodenih staništa.

◀ *Regulus ignicapilla* - vatrogłavi kraljić

Martin Dolenc, dvadesettrogodišnjak iz Poreča, izborio je plasman na Olimpijske igre 2024. u Parizu

mera, zu!

U povodu ovog nevjerojatnog sportskog uspjeha organiziran je velik doček sportaša u sportskoj lučici PUČ u Pomeru. Bila je to večer ponosa, slavlja uspjeha mladog sportaša koji je, zajedno s obitelji, cijeli svoj život posvetio sportu, kitesurfanju i upravo ovom uspjehu.

Martina su u Pomeru dočekali njegovi prijatelji, mještani te ljubitelji sporta koji nisu krili oduševljenje izbornim rezultatima, a Martin je u lučicu uplovio s obitelji na tradicionalnoj batani. I doista, Martin Dolenc ponos je svih mještana općine Medulin, osobito Pomeraca koji se Martina sjećaju još kao malog dječaka s „daskom u rukama”. Nakon godina

nizanja iznimnih uspjeha na raznim prvenstvima, najvažniji uspjeh postignuo je na Svjetskom prvenstvu u nizozemskom Den Haagu na kojem je izborio plasman na Olimpijske igre 2024. Prepoznavši ovaj vrhunski rezultat, načelnik Općine Medulin Ivan Kirac tom mu je prilikom uručio i nagradu od 500,00 eura za postignut uspjeh te je izrazio podršku cijeloj obitelji, a osobito Martinu na trudu, upornosti i radu.

„Predivno je biti ovako dočekan, iznenadio sam se koliko je ljudi došlo, svi su mi tu, svi moji zermani, prijatelji, moji Pomeraci. Mislim da je to najvažnije. Hvala im svima na dolasku i na podršci”, izjavio je jučer Martin, a istaknuo je i da ovaj sport voli još od malih nogu, odnosno od treće godine, kada je počeo windsurfati, a na kitesurf se prebacio s devet godina. Smatra ga obiteljskim sportom jer je njegov otac Ivica Dolenc osnovao klub „Karkadur” u kojem i trenira, a sam naziv kluba govori koliko im je Pomer važan te koliko su ga spremni promovirati u svijetu. Naime, Karkadur je toponim dijela poluotoka na kojem se Pomer nalazi, a nakon uspjeha obitelji Dolenc sigurni smo da će se za Karkadur i Pomer čuti u cijelom svijetu.

Iako je brojem stanovnika relativno mala, općina Medulin dosad je imala troje olimpijaca: paraolimpijku Mikelu Ristoski te olimpijce Matu Mezulića i, odsad, Martina Dolenca. Ponosni smo!

Općina Medulin ovim putem još jednom čestita Martinu Dolencu na ostvarenom rezultatu, kao i njegovoj obitelji i klubu. Želimo mu što bolji uspjeh na Olimpijskim igrama 2024. u Parizu!

„Predivno je biti ovako dočekan, iznenadio sam se koliko je ljudi došlo, svi su mi tu, svi moji zermani, prijatelji, moji Pomeraci. Mislim da je to najvažnije. Hvala im svima na dolasku i na podršci”, izjavio je jučer Martin, a istaknuo je i da ovaj sport voli još od malih nogu, odnosno od treće godine, kada je počeo windsurfati, a na kitesurf se prebacio s devet godina

◀
Martin Dolenc
s obitelji

Martin Dolenc: od Pomerana do Pariza

Životni i sportski put budućeg olimpijca

SRETNO U PARIZU 2024.!

Čestitamo na sjajnom uspjehu ostvarivanja olimpijske norme! Pariz 2024. svakim je danom sve bliže. Možete li nam ispričati kako je uopće krenuo Vaš sportski put? Tko Vas je „pogurao“ na more, u slobodu i kajtanje?

Moj sportski put krenuo je na Bolu na Braču u windsurf školi mojeg tate kad sam s tri godine prvi put stao na windsurf dasku i zaljubio se u sportove na moru. Tata me 2009. godine naučio kajtati i otad je to moj glavni sport u kojem često uživam i van natjecanja i svega. Kad puše jak vjetar, uzmem opremu za rekreativce i guštam.

Možete li navesti životne i sportske izazove koji su Vam bili najveći do ostvarivanja olimpijske norme? Što Vas je motiviralo sve ove silne godine? Kako ste izdržali u sportu, svakodnevno se motivirali?

Sve ove godine pogonila me i gurala isključivo ljubav prema ovom sportu. Za kvalifikaciju na Ol morao sam na jednom od kvalifikacijskih natjecanja ući među određen broj najboljih po zemljama jer se za Ol može kvalificirati samo po jedan iz svake zemlje. Meni je to, srećom, uspelo odmah na prvom kvalifikacijskom natjecanju u Haagu gdje sam ušao među prvih osam nacija i tako se kvalificirao za Olimpijske igre

Kajtanje je divan sport koji mi daje osjećaj slobode i povezanosti s prirodom. Naravno, sport uzima mnogo vremena i truda, ali nagrade koje pruža – i užitak na vodi, i uspjesi na natjecanjima – čine sve napore vrijednima. Da se ponovno rodim, vjerojatno bih opet izabrao kajtanje

Opišite svoj sport, što Vam daje, a što uzima? Da se ponovno rodite, tko biste bili?

Kajtanje je divan sport koji mi daje osjećaj slobode i povezanosti s prirodom. Naravno, sport uzima mnogo vremena i truda, ali nagrade koje pruža – i užitak na vodi, i uspjesi na natjecanjima – čine sve napore vrijednima. Da se ponovno rodim, vjerojatno bih opet izabrao kajtanje.

Jeste li svjesni uspjeha koji ste ostvarili, je li Vam sve „sjelo“? Pišete istarsku sportsku povijest. Što očekujete od Pariza?

Iskreno, mislim da mi malo po malo sjeda činjenica da sam se kvalificirao. Kad govorimo o Parizu, ne želim stavljati prevelik pritisak na rezultat. Znam da ću se super pripremati ovu zimu i sve do Ol-ja, a na samim igrama – šta bude, bit će. Naravno da se nadam medalji.

Vaši su Vam Pomerci priredili prekrasan doček. Koliko je to bilo emotivno iskustvo za Vas?

Stvarno je bilo predivno. Iskreno sam zahvalan svima koji su došli i podržali me! Htio bih zahvaliti i svima koji su bili uključeni u organizaciju!

Što Vas očekuje u sljedećim mjesecima, kakav Vam je kalendar?

Do kraja godine imam još tri natjecanja, ali između njih ću napokon uzeti mali odmor od treninga i otići negdje surfati na valovima

Koliko je važna obitelj? Može li se trenirati i živjeti s članom obitelji?

Obitelj mi je, naravno, najvažnija i mislim da sam dokaz da naravno da se može trenirati i živjeti s članom obitelji.

Što biste poručili našim mještanima i čitateljima? Koji je Vaš moto, Vaš as u rukavu? Što ili tko Vam pomaže i motivira Vas?

Iskreno, mene odmalena motiviraju i inspiriraju japanski stripovi mange i anime. Preporučio bih svima koji se bave sportom da pročitaju barem jedan, iako, s druge strane, to je vrlo osobno i nekima sjedne, a nekima jednostavno ne.

Možete zahvaliti i pozdraviti ovdje, izdvojiti Vama drage osobe, uzore...

Zahvalio bih cijeloj svojoj užoj i široj obitelji! I svim mojim Pomercima!

Medulin FM

Adventura u Medulinu

Nedjelja 03.12.

- 11:00 Sveta misa
- 12:00 Procesija od crkve Sv. Agneze do crkvice Gospe od Zdravlja (na Placi)
- 12:15 Paljenje prve Adventske svijeće na Placi uz mini koncert crkvenog zbora

Srijeda 06.12.

- 09:30 Adventski vlakčić za djecu iz vrtića do Malina
- 10:00 Predstava Orašar Teatar Naranča
- 10:30 Doček Svetog Nikole i Krampusa kod šatora Dječji vrtići općine Medulin

Petak 08.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 16:00 - 20:00 Kućica Djeda i Bake Mraz
- 17:30 Program Dječjeg vrtića "Šuma lijepih želja" - program DV Medulin povodom otvorenja Adventure (izložba i plesni nastupi)
- 17:30 - 19:30 Dječje radionice - kreativna radionica izrade Božićnih anđela - Taft Craft
- 18:30 - 19:15 Dječja mađioničarska predstava Mađioničar Stefano
- 20:30 - Koncert bend Grooversi

Subota 09.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 16:00 - 20:00 Kućica Djeda i Bake Mraz
- 17:30 - 19:30 Dječje radionice - kreativna radionica izrade božićnih čestitki - Taft Craft
- 18:45 - 19:15 Dječja predstava - lutkarska predstava "Šarlota, ribo srca velikog kao balota" - Udruga Birikina
- 20:30 Koncert benda Le Gruv

Nedjelja 10.12.

- 11:00 Sveta misa
- 12:00 Procesija od crkve Sv. Agneze do crkvice Gospe od Zdravlja (na Placi)
- 12:15 Paljenje druge Adventske svijeće na Placi uz mini koncert crkvenog zbora
- 18:00 - 20:00 Medulinska čakula - štorije iz našega mesta, tema: "Medulinski govor" (Sonja Sacco, Jelena Vitasović i Nina Žufić)
- 20:30 - 22:00 Nastup Medulinska Klapa Škerac

Petak 15.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 16:00 - 20:00 Kućica Djeda i Bake Mraz
- 17:30 - 19:30 Dječje radionice - kreativna radionica izrade božićnih ukrasa - Taft Craft
- 18:45 - 19:15 Dječja predstava - "Čarobna noć prosinca" Istra Inspirit
- 20:30 - 22:00 Monarh bend
- 22:00 - 23:30 Dean Bakić

Subota 16.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 17:30 - 19:30 Dječje radionice - kreativna radionica izrade crteža Malina u novogodišnjem ruhu by Taft Craft
- 18:45 - 19:15 Dječja predstava - Dobrodošao Djed Mraz Teatar Naranča
- 20:30 Bend Fun Box

Nedjelja 17.12.

- 11:00 Sveta misa
- 12:00 Procesija od crkve Sv. Agneze do crkvice Gospe od Zdravlja (na Placi)
- 12:15 Paljenje treće Adventske svijeće na Placi uz mini koncert crkvenog zbora
- 18:00 - 20:00 Medulinska čakula - štorije iz našega mesta, tema: "Medulinski običaji" (Sonja Sacco, Jelena Vitasović i Nina Žufić)
- 20:30 ŠKICO akustik bend

Ponedjeljak 18.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 17:00 Predstava Teatra Naranča i podjela poklona za Dječje vrtiće općine Medulin - skupina 1
- 18:00 - 23:00 Filmski ponedjeljak
- 18:00 - Projekcija animiranog dječjeg filma "Dnevnik Pauline P."
- 22:00 - Projekcija igranog filma "Pelikan"

Utorak 19.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 17:00 Predstava Teatra Naranča i podjela poklona za Dječje vrtiće općine Medulin - skupina 2
- 20:30 Pub Kviz - Dean Kotiga
- 22:30 Dodjela nagrade

Srijeda 20.12.

- 16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
- 20:00 Stand up srijeda - Mattias Stojanović

Čet

- 16:00 - 24:00 Adve
- hrane i pića l
- 18:45 - 19:15 Dječja
- "Božićna kut
- 20:00 Božićni Sals

P

- 16:00 - 24:00 Adve
- ponuda hran
- 16:00 - 20:00 Kućic
- 17:30 - 19:30 Dječj
- izrade novog
- 18:45 - 19:15 Dječj
- 20:30 Bend Night

Su

- 16:00 - 24:00 Adve
- hrane i pića l
- 16:00 - 20:00 Kućic
- 17:30 - 19:30 Dječj
- izrade novog
- 18:45 - 19:15 Igran
- (braća Grimm
- 20:30 Koncert ben

Ned

- 11:00 Sveta misa
- 12:00 Procesija od
- Zdravlja (na
- 12:15 Paljenje četv
- koncert crkv
- 16:00 - 20:00 Kućic
- 17:00 - 18:00 Dolaz
- želja
- 18:00 - 20:00 Medu
- mista, tema:
- (Sonja Sacco
- 20:30 Blagdanski
- evergreen, v

U

- 16:00 - 24:00 Adve
- ponuda hran
- 20:30 Pub Kviz S
- 22:30 Dodjela nagr

Utorak 21.12.

Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 Lutkarska predstava "Baka zima" - Udruga Pupetta
 Plesna Party - Plesni Centar Studio Pula

Srijeda 22.12.

Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 Baka zima - Bake Mraz
 Radionice kreativna radionica novogodišnjih poklona - Taft Craft
 Animacija Klaun Marek Express

Četvrtak 23.12.

Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 Baka zima - Bake Mraz
 Radionice kreativna radionica novogodišnjih poklona - Taft Craft
 Dječja predstava "Baka zima" - Udruga Birikina
 Daddy Cool

Petak 24.12.

Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 Crkve Sv. Agneze do crkvice Gospe od Placi
 Adventske svijeće na Placi uz mini koncert zbor
 Baka zima - Bake Mraz
 Dječja predstava "Baka zima" i Vile dobrih

Medulinska čakula - storije iz našega "Zašto se radujemo Božiću?"
 Jelena Vitasović i Nina Žufić
 Evergreen - Ansamble E4 (filmski valcer, polka i božićne pjesme)

Subota 26.12.

Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 Baka zima - Bake Mraz
 Dječja predstava "Baka zima" i Vile dobrih

Srijeda 27.12.

16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 19:00 - 20:00 Biranje najljepše okićene kuće ili okućnice i dodjela nagrada - TZO Medulin
 20:30 Stand up srijeda Aleks Curić Šarić
 22:00 DJ

Četvrtak 28.12.

16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 20:30 Karaoke blagdanski party - caffè bar Nebeski

Petak 29.12.

16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 20:30 Koncert grupe 30 Zona

Subota 30.12.

16:00 - 24:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 16:00 - 19:30 HO HO HOmo na avelo - panula na kalamare (medulinski arhipelag)
 17:30 - 19:30 Dječje radionice - kreativna radionica izrade mozaika novogodišnjih motiva - Taft Craft
 18:45 - 19:15 Dječja predstava - "Hrvatska bajkovnica" - Teatar Naranča
 20:00 - Povratak i vaganje ulova
 20:20 - Proglašenje pobjednika - KSR Sargo - Medulin
 20:30 - Koncert grupe Top of the Pops

Nedjelja 31.12. DOČEK U PODNE

10:00 - 16:00 Adventske kućice - gastronomska ponuda hrane i pića lokalnih ugostitelja
 10:00 - 14:00 Božićni dječji kutak - Zemlja Zabave (radionice, animacije, napuhanci)
 10:00 - 12:00 7. Novogodišnja atletska utrka Medulin 2023 - Atletski klub Medulin
 10:00 Dječaci i djevojčice (300m) - predškolarci
 10:10 Dječaci i djevojčice (600m) - 1. do 4. razred
 10:20 Dječaci i djevojčice (800m) - 5. do 8. razred
 10:45 Glavna utrka - žene i muškarci (5000m)
 12:00 - 14:00 Tradicionalni koncert u podne bend Koktelsi

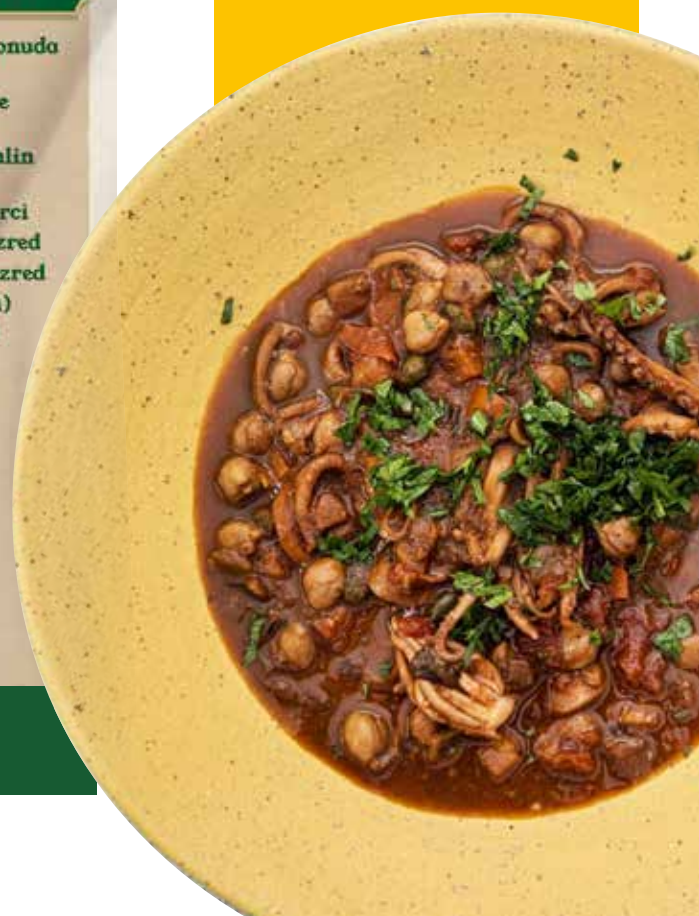
Recept

KALAMARI NA BRUDET

PO RECEPTURI KSR-a SARGO IZ MEDULINA

Sastojci za 4 osobe
 - 2 glavice kapule
 - 2,5 kg kalamara
 - 1 žličica Vegete
 - 1 glavica češnjaka
 - 1 stručak peršina
 - 1 - 2 žlice glatkog brašna
 - 1 - 2 žlice koncentrata rajčice
 - 500 ml vode
 - 300 ml crnog vina
 - 450 g palente

Lignje narežite na kolutiće. Usitnite dvije glavice kapule te kapulu pržite na ulju dok ne zažuti. Dodajte lignje i miješajte da ne zagori. Dodajte papar i malo Vegete. Zatim dodajte češnjak i peršin, žlicu glatkog brašna i koncentrat rajčice. Sve podlijte crnim vinom. Nakon pet minuta kuhanja dodajte vodu i nastavite kuhati na laganoj vatri. Po potrebi možete dodati još malo vode kako jelo ne bi zagorjelo. Kontinuirano miješajte i nastavite kuhati otprilike sat i pol, ovisno o jačini plamena. Kada je jelo gotovo, poslužite uz skuhanu palentu koju odmah servirajte u duboki tanjur.

Medulin Riviera
The Blue Planet

Istra

KONTAKTI I KORISNE INFORMACIJE

Općina Medulin
Centar 223, 52203 Medulin, Hrvatska
Telefon: +385 (0) 52 385 650
E-mail: opcina@medulin.hr
E-mail za elektroničko slanje pismena:
pisarnica@medulin.hr

Načelnik Općine Medulin
Ivan Kirac, bacc. oec.
Svaki ponedjeljak od 8 do 12 sati:
Dani otvorenih vrata kod načelnika
(*Sastanci kod načelnika uz prethodni dogovor
s tajnicom načelnika*)
Tajništvo Općine: 052 385 652

medulin.hr

SERVISNE INFORMACIJE

Centrala
tel. 052/385-650

Biranje brojeva za odjele:

- 1 Ured načelnika
- 2 EU projekti i gospodarstvo
- 3 Opći poslovi i društvene djelatnosti
- 4 Komunalna izgradnja i održavanje
- 5 Proračun i financije
- 6 Prostorno planiranje i zaštita okoliša

Komunalno i prometno redarstvo
Tel. 052/385-661; 052/385-667
Mob. 091 255 8264; 091 255 8240;
091 157 6456

Pisarnica
e-mail: pisarnica@medulin.hr;
opcina@medulin.hr

Mjesni odbori
Banjole: 091 157 6470
Medulin 1: 091 157 6472
Medulin 2: 091 157 6473
Pješćana Uvala: 091 157 6463
Pomer: 099 525 7882
Premantura: 091 157 6469
Vinkuran: 091 255 8260

Albanež d.o.o.
Pomer 1
Javna odvodnja
Tel. 052/573-136; Fax. 052/574-046
e-mail: albanez@pu.t-com.hr

Med Eko servis d.o.o.
Pomer 1
Komunalna djelatnost
Uprava: 052/573-136; Fax. 052/574-046
Odvoz komunalnog otpada:
052/573-523; 098 436 927
e-mail: info@medekoservis.hr

Buža d.o.o.
Centar 58, Medulin
Tel. 052/576-063
e-mail: buza@buza.hr

Dječji vrtić Medulin
Munida 3A, Medulin
Tel. 052/576-760; Fax. 052/576-308
e-mail: info@dvmedulin.hr

JU Kamenjak
Selo 120, Premantura
Tel. 052/575-287
e-mail: info@kamenjak.hr

Medulin FM
Centar 223, Medulin
Tel. 052/222-116
e-mail: info@medulinfm.com

Turistička zajednica Općine Medulin
Brajdine 41, Medulin
Tel. 052/577-145
e-mail: info@tzom.hr

